

Uchwała Nr 18 /18
Rady Miejskiej Gminy Opatówek
z dnia 10 grudnia 2018r.

w sprawie: przyjęcia do realizacji na 2019 rok Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii - programu wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) i art.10 ust.1 - 4 z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.) oraz rozdziału VI. ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 poz. 1492) i art.17 ust.1 pkt.1, art. 110 ust.4 i 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) Rada Miejska Gminy Opatówek uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok - program wchodzący w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatówku.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Opatówek.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie od dnia 01 stycznia 2019 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

GMINY OPATÓWEK NA 2019 ROK

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.). Ustawa łączy się z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która zabezpiecza środki finansowe na realizację programu, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Kluczowym aktem prawnym, na podstawie, którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opatówek na 2019 r. Podstawę działań związanych z zapobieganiem narkomani stanowi Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 - 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 - 2020, jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Głównym celem gminnego programu jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Zadania ujęte w nim skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności edukacyjnej, informacyjnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii oraz prowadzeniu działalności wychowawczej i zapobiegawczej.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomani jest programem uchwalanym corocznie przez Radę Miejską Gminy Opatówek i stanowi uszczegółowienie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatówek na lata 2011-2020, budowy zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów na terenie gminy.

Problem narkotykowy jest skomplikowanym i wielowymiarowym zjawiskiem, który dotyczy także młodych osób. Badanie „Młodzież 2016” zrealizowane przez CBOS pokazuje, że większość uczniów szkół ponadpodstawowych nie korzysta z substancji psychoaktywnych. W porównaniu z 2003 r. odsetek uczniów, którzy odpowiedzieli twierdząco na pytanie o używanie nielegalnych substancji spadł z 24% do 17%. Niestety dzisiejszy rynek narkotykowy to również nowe substancje psychoaktywne, czyli tzw. dopalacze. Jak wskazuje raport Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii wśród polskich nastolatków w wieku od 15 do 16 lat aż 10% choć raz próbowało tzw. dopalaczy.¹ Według nowych zapisów w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii tzw. dopalacze zostały potraktowane w taki sam sposób jak narkotyki. Z danych zwartych w poniższej tabeli wynika, że zarówno w 2016, jak i w 2017 roku odnotowano łącznie 4000 interwencji medycznych z powodu prawdopodobnego zatrucia dopalaczami.

Interwencje medyczne z powodu prawdopodobnego zatrucia "dopalaczami"

Województwo	2016	2017
dolnośląskie	114	110
kujawsko - pomorskie	208	250
lubelskie	189	190
lubuskie	143	63
łódzkie	1441	961
małopolskie	112	279
mazowieckie	203	271
opolskie	6	12
podkarpackie	39	21
podlaskie	48	54
pomorskie	253	176
śląskie	972	1266

¹ <https://programyrekomendowane.pl/strony/artykuly/aktualnosci> (dostęp: 19.11.2018)

świętokrzyskie	142	106
warmińsko - mazurskie	98	118
wielkopolskie	324	395
zachodniopomorskie	62	52
Razem	4369	4324

Źródło: Ośrodek Kontroli Zatruc w Warszawie

W 2016 roku najwięcej takich zatruc odnotowano w województwie łódzkim (co trzecie zatrucie w Polsce), a w 2017 roku największą liczbę interwencji medycznych odnotowano w województwie śląskim (prawie co trzecie przedawkowanie na Śląsku).²

Polskie badania wskazują, że co 10 badany w wieku 15-34 lat palił marihuanę w ciągu ostatniego roku. Nie odnotowuje się wysokiego wskaźnika zgonów z powodu narkotyków, w 2016 r. odnotowano 255 zgonów a 279 w 2014 r. Polska na tle innych krajów europejskich ze wskaźnikiem 5% osób, które chociaż raz w ciągu ostatniego roku używali narkotyków ma dość niski wskaźnik wśród dorosłej populacji mieszkańców kraju.³

We wszystkich formach leczenia od kilku lat odnotowano zmniejszanie się liczby pacjentów uzależnionych od jednej substancji z jednoczesnym wzrostem liczby pacjentów mających problem z kilkoma substancjami psychoaktywnymi. Najczęstszymi połączeniami są: przetwory konopi indyjskich + alkohol; amfetamina + przetwory konopi indyjskich; opiaty + benzodiazepiny lub leki przeciwbólowe (np. tramal); opiaty + amfetamina.⁴

Z każdym rokiem rośnie liczba ujawnianych kierujących pod wpływem narkotyków. Ponad 1 proc. Polaków przyznał, że w ostatnich 12 miesiącach prowadził pojazd po ich zażyciu. 8 proc. kierowców, którzy zginęli w wypadkach drogowych na terenie Unii Europejskiej, kierowało po zażyciu nielegalnych substancji psychoaktywnych. Negatywną tendencję odzwierciedlają najnowsze badania Krajowego Biura do spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Wynika z nich, że 1,1 proc. Polaków przyznało, że w ostatnich 12 miesiącach prowadzili po narkotykach. W praktyce oznacza to setki tysięcy takich kierujących na polskich drogach. Analizy wskazują także, że znaczna grupa pasażerów godzi się z faktem, że jest wieszona przez odurzonego kierowcę. Dane Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji z lat 2014-2017 wskazują na ponad 50 proc. wzrost liczby kierowców złapanych na prowadzeniu po narkotykach (1,5 tys. osób w 2017 roku). Ujawniane przez policję drogową wykroczenia i przestępstwa wynikają z coraz większej liczby kontroli na obecność substancji zabronionych. Jeszcze w 2014 roku drogówka zatrzymała 995 kierowców pod wpływem narkotyków, w kolejnym – 1281. W roku ubiegłym takich osób było już 1535. Z danych KGP wynika, że średnio co szóste badanie wykazuje, że kierowca zażył jakąś substancję psychoaktywną.⁵

Diagnoza

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Opatówek została zrealizowana w 2014 r. Uzyskane wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Opatówek w kontekście problematyki uzależnienia od narkotyków zostały zamieszczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Opatówek na rok 2015⁶.

Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kaliszu poinformował, że w roku: 2016 zarejestrowano z terenu gminy Opatówek 6 spraw w repertorium Nkd dot. posiadania lub zażywania przez osoby nieletnie środków odurzających z czego w 4 przypadkach nie wszczęto postępowania, w 1 przypadku orzeczono środek wychowawczy w postaci nadzoru kuratora sądowego, w 1 przypadku umorzono postępowanie z uwagi na niecelowość stosowania środka wychowawczego (środek taki zastosowano w innej sprawie); 2017 - 3 sprawy o przymusowe leczenie w trybie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - 3 sprawy załatwiono.

² A. Malczewski "Nowe rozwiązania prawne dotyczące nowych substancji psychoaktywnych", Świat problemów, wrzesień 2018.

³ A. Malczewski "Sytuacja narkotykowa w Europie - raport EMCDDA", Remedium 2018 (lipiec/sierpień).

⁴ <http://www.cinn.gov.pl/portal?id=105515> (dostęp: 19.11.2018 r.)

⁵ <https://www.motofakty.pl/artykul/narkotyki-w-ruchu-drogowym-co-6-badanie-wykazuje-ze-kierowca-cos-zazywal.html> (dostęp 19.11.2018 r.)

⁶ Uchwała nr 21/14 Rady Gminy Opatówek z dnia 30 grudnia 2014 roku.

Wojewódzki Zakład Opieki Psychiatrycznej Sp. z o. o. w Sokołówce poinformował, że w latach 2016 - 2017 w podstawowym programie terapii uzależnienia nie posiada oferty dla pacjentów uzależnionych od narkotyków.

Z porad ambulatoryjnych w związku z uzależnieniami od narkotyków NZOZ Poradni Terapii Uzależnień w Kaliszu przy ul. Lipowej 5 w 2013 roku skorzystała 1 osoba (mężczyzna) w kontekście dopalaczy; w 2014 roku skorzystały 2 osoby (mężczyźni) w związku z uzależnieniem od narkotyków (byli to mieszkańcy gminy Opatówek); w latach 2016 -2017 nikt nie skorzystał z leczenia z terenu gminy Opatówek.

Zakład Opieki Zdrowotnej Multimed s. c. w Kaliszu przy ul. Majkowskiej13A w 2014 roku leczył ambulatoryjnie 88 osób (ogółem), w 2015 roku leczył 102 osoby (ogółem), natomiast w 2016 roku 200 osób (ogółem) w tym 5 osób z terenu gminy Opatówek w związku z uzależnieniem od narkotyków. Natomiast w roku 2017 ogółem skorzystało z leczenia 16 osób w tym 1 osoba z terenu naszej gminy. Liczba osób podejmujących leczenie z uzależnienia od narkotyków znacząco zmalała.

Komisariat Policji w Opatówku podaje, że w latach 2016-2017 r. na terenie KP Opatówek w zakresie przestępstw pod wpływem narkotyków brak danych.

Z danych statystycznych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnień KARAN w Kaliszu wynika, że z wsparcia skorzystały osoby uzależnione od narkotyków/dopalaczy z terenu gminy Opatówek w roku 2015 - 1 mężczyzna, 2016 - 2 kobiety, 2017 - 4 mężczyzn.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatówku na przestrzeni lat 2013 - 2017 dokonał zakupu i przekazał nieodpłatnie osobom zainteresowanym (anonimowo) testy narkotykowe w następujących kwotach:

ZAKUP TESTÓW NARKOTYKOWYCH	
GOPS Opatówek	
ROK	KWOTA
2013	0,00 zł
2014	150,60 zł
2015	0,00 zł
2016	756,00 zł
2017	479,00 zł

Źródło: Dane GOPS Opatówek

Wzrost wydatkowanych środków finansowych na zakup narkotestów wynika z wykorzystania ich w trakcie działań służbowych przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Opatówku. Należy pamiętać, że zarówno po alkoholu, jak i po narkotykach człowiek ma osłabioną koncentrację. Za kierownicę powinni siadać tylko zupełnie trzeźwi ludzie. Kierowcy, którzy siadają za kierownicę po spożyciu narkotyków i innych substancji psychoaktywnych stanowią szczególne zagrożenie dla siebie samych oraz innych osób.

Obszary działań wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii mogą być realizowane w różny sposób w odniesieniu do możliwości oraz lokalnych potrzeb. Program skierowany jest nie tylko do osób uzależnionych od narkotyków, ale do całej społeczności Gminy Opatówek.

Głównym celem gminnego programu jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Zadania ujęte w nim skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności edukacyjnej, informacyjnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii oraz prowadzeniu działalności wychowawczej i zapobiegawczej.

Cele szczegółowe:

- ograniczenie dostępności i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów społecznych,

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat związany z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku,
- opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- promocja zdrowego stylu życia,
- zminimalizowanie ryzyka kontaktu młodzieży ze środkami odurzającymi.

Przyjmuje się do realizacji następujące kierunki działań w 2019 r.

I Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.

Celem zadania jest zapewnienie pomocy i wsparcia dla osób używających narkotyków, członków ich rodzin, podnoszenie poziomu świadczonych usług, upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych.

Realizacja powyższego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

Lp.	Zadania	Wskaźniki	Realizator	Termin realizacji
1.	Organizowanie, finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla: pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatówku; członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatówku; personelu medycznego z terenu gminy Opatówek, druhów Jednostek OSP z terenu gminy Opatówek, członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Opatówku; służb Komisariatu Policji w Opatówku; nauczycieli, pedagogów, psychologów ze szkół z terenu gminy Opatówek.	-liczba szkoleń - liczba godzin szkoleniowych -liczba osób	GOPS Opatówek	Cały rok
2.	Upowszechnianie informacji na temat placówek i telefonów zaufania, udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym.	- liczba informacji	GOPS Opatówek	Cały rok
3.	Konsultacje psychologiczne	- liczba osób - liczba godzin terapeutycznych	GOPS Opatówek	Cały rok

II Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii w tym prowadzenie alternatywnych zajęć dla dzieci i młodzieży

Celem zadania jest podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat narkomanii, wzmacnianie postaw społecznych sprzyjających utrzymywaniu abstynencji od środków psychoaktywnych i NSP wśród dzieci i młodzieży poprzez kształtowanie umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków.

Realizacja powyższego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

Lp.	Zadania	wskaźniki	realizator	Termin realizacji
1	Organizowanie, finansowanie i prowadzenie na terenie szkół z terenu gminy Opatówek oraz innych placówek oświatowych zajęć, programów profilaktycznych i edukacyjno - rozwojowych dla dzieci i młodzieży: "Archipelag skarbów" "Przyjaciele ZIPPIEGO" "Unplugged" programy profilaktyki uzależnień od	- liczba uczniów biorących udział w zajęciach -liczba godzin zajęć - liczba osób prowadzących zajęcia	GOPS Opatówek	W okresie trwania nauki w szkole

	substancji psychoaktywnych rekomendowane przez PARPA , KBPN, ORE.			
2.	Edukacja dorosłych- organizowanie i finansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców/opiekunów, realizowanych podczas wywiadówek szkolnych na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP "Unplugged" "Archipelag skarbów".	-liczba rodziców biorących udział w wywiadówkach -liczba wywiadówek	GOPS Opatówek	W okresie trwania nauki w szkole
3.	Organizowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli ze szkół z terenu gminy Opatówek w zakresie zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP. "Archipelag skarbów" "Przyjaciele ZIPPIEGO" programy profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych rekomendowane przez PARPA, KBPN, ORE.	-liczba osób przeszkolonych - liczba godzin szkoleniowych	GOPS Opatówek	Cały rok
4.	Edukacja publiczna - prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych - profilaktycznych. Zakup, pozyskanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych - profilaktycznych, plakatów, edukacyjnych kart pracy, filmów, prenumerata czasopism i publikacji.	- liczba publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych - liczba osób objętych edukacją publiczną	GOPS Opatówek Komisariat Policji w Opatówku Szkoły z terenu gminy Opatówek	Cały rok
5.	Dożywanie dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych, profilaktycznych i edukacyjno - rozwojowych.	- liczba dzieci i młodzieży korzystających z dożywiania	GOPS Opatówek	Cały rok
6.	Działalność profilaktyczna edukacyjno - rozwojowa na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin wysokiego ryzyka oraz społeczności lokalnej w formie szkoleń, wycieczek, rajdów, ognisk, festynów rodzinnych z promocją zdrowego stylu życia, turniejów sportowych i innych imprez integracyjnych.	-liczba osób uczestniczących	GOPS Opatówek Świetlica Środowiskowa SŁONECZKO w Opatówku	Cały rok
7.	Przeprowadzenie diagnozy dotyczącej lokalnych problemów związanych z uzależnieniami.	-opracowanie diagnozy	GOPS Opatówek	I półrocze
8.	Zakup testów wykrywających u dzieci, młodzieży i osób dorosłych używania narkotyków. Udostępnianie testów nieodpłatnie dla rodziców, opiekunów, osób dorosłych.	- liczba testów - wysokość środków wydatkowanych	GOPS Opatówek Komisariat Policji w Opatówku	Cały rok
9.	Publikowanie materiałów dotyczących profilaktyki, przeciwdziałania narkomani poprzez stronę internetową gminy Opatówek.	- liczba publikacji	GOPS Opatówek Urząd Miejski Gminy Opatówek	Cały rok

III Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Współorganizowanie z GOK, Świetlicą Środowiskową, Policją, OSP, szkołami, radami sołectkimi imprez mających na celu promocję zdrowego stylu życia bez nałogów wśród mieszkańców gminy: zabaw, życia rodzinnego i wypoczynku bez uzależnienia.

IV Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionymi rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w myśl art. 7 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) - udzielanie pomocy przy odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez udział w spotkaniach, warsztatach, rozmowach wspierających itp.

V Podmioty uczestniczące w realizacji:

1. Realizator

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatówku

2. Partnerzy

- Placówki Oświatowe z terenu Gminy Opatówek
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatówku
- Świetlica Środowiskowa SŁONECZKO w Opatówku
- Parafie z terenu Gminy Opatówek
- Komisariat Policji w Opatówku
- Zespół Interdyscyplinarny w Opatówku
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu
- i inne podmioty.

VI Finansowanie, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu

1. Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art.18 lub art.18¹ oraz art.11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) zostaną częściowo wydzielone na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opatówek na rok 2019.

2. Zakup materiałów biurowych celem obsługi Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opatówek na rok 2019.

VII Sprawozdawczość

1. GOPS Opatówek sporządza raport z wykonania Gminnego Programu i efektów realizacji, który przedkłada Radzie Miejskiej Gminy Opatówek, w terminie do dnia 31 marca 2020 r.

2. GOPS Opatówek na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii ankiety, sporządza informację z realizacji działań w 2018 roku, wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, i przesyła ją do Biura, w terminie do dnia 15 kwietnia 2020 r.

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr 18/18 Rady Miejskiej Gminy Opatówek z dnia 10 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji na 2019 rok Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii - program wchodzący w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, określa cele i zadania gminy wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz finansowania zadań związanych z jego realizacją. Program jest wyrazem dążenia samorządu lokalnego do stwarzania warunków sprzyjających poprawie zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców gminy Opatówek, właściwemu wychowaniu młodego pokolenia oraz zachowania ładu i porządku publicznego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest sporządzony w oparciu o cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 - 2020.

W związku z powyższym wywołanie niniejszej uchwały jest uzasadnione.